

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa W.T.
przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie
o ustalenie istnienia stosunku pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 2
grudnia 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w
Rzeszowie
z dnia 24 października 2024 r., sygn. akt IV Pa 13/24,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 240 zł (dwieście czterdzieści) z odsetkami z art 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 4 grudnia 2023 r., po rozpoznaniu powództwa W.T. przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie o przywrócenie do służby, przywrócił powódkę do służby – jako funkcjonariusza - na warunkach służby i uposażenia obowiązujących przed dniem 1 czerwca 2017 r. Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku stwierdził: „zaznaczyć należy, że ponowne wstąpienie powódki do służby (od 1 lutego 2020 r.) nie skonsumowało jej roszczenia o przywrócenie do służby na poprzednich

warunkach. Niewątpliwie w okresie od 1 czerwca 2017 r. do 1 lutego 2020 r. powódka pozostawała poza służbą”. Sąd ten wskazał również, że zebrane w sprawie argumenty prowadzą „do możliwości zastosowania art. 184 ust. 4 tej ustawy, a więc do wliczenia do okresu służby od którego zależą uprawnienia i świadczenia należne funkcjonariuszowi, okresu pozostawania poza służbą”.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 24 października 2024 r. oddalił apelację pozwanego Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie. W uzasadnieniu wyroku Sąd odwoławczy przekonywał, że „pracownikowi przysługują roszczenia z art. 56 § 1 k.p., które są stosowane odpowiednio w związku z art. 67 k.p. Per analogiom rozciąga się to na służbowy stosunek zatrudnienia - wobec niezagwarantowania funkcjonariuszom, w przepisach reformujących administrację skarbową, właściwej ochrony prawnej”.

Skargę kasacyjną w imieniu Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie wywiodła Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazała na naruszenie art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 67 k.p. w zw. z art. 63 k.p., art. 184 ust. 1 ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „uKAS”), art. 165 ust. 7 ustawy z 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „pwKAS”), art. 165 ust. 7 pwKAS, art. 165 ust. 7 pwKAS w zw. z art. 170 ust. 1 pwKAS w zw. z art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 7 Konstytucji RP w zw. z 60 Konstytucji RP.

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które może być sprowadzone do następującego pytania: „Czy na podstawie zastosowanych w sprawie art. 184 ust. 1 uKAS oraz ewentualnie art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 67 k.p. w zw. z art. 63 k.p. dopuszczalne jest przywrócenie do służby ze skutkiem wstecznym oraz za zamknięty okres czasu (to jest za okres pozostawania w stosunku pracowniczym), funkcjonariusza służby celno-skarbowej, który przyjął propozycję zatrudnienia (został „ucywilniony”) i wystąpił z roszczeniem o przywrócenie do służby na dotychczasowych warunkach, lecz przed wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie ponownie wstąpił w stosunek służby?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

Analiza art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. prowadzi do wniosku, że zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie:

1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 Nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571),

2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179),

3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i

4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Wniosek Prokuratury Generalnej nie spełnia dwóch ostatnich wymagań. Po pierwsze, lektura uzasadnień wyroków wydanych przez Sąd pierwszej i drugiej instancji nie pozwala na twierdzenie, że Sądy te przywróciły powódkę do pracy ze skutkiem wstecznym. Wręcz przeciwnie, racjonalne jest twierdzenie, że posłużenie się konstrukcją „przywrócenie do służby” zostało odwzorowane pracowniczym

modelem przywrócenia do pracy, a ten nie zakłada wstecznego reaktywowania stosunku pracy. Spostrzeżenie to samoistnie wyjaśnia, że skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą.

Niezależnie od przedstawionych argumentów, Sąd Najwyższy zmuszony jest przypomnieć, że wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne było już przedmiotem rozpoznania w analogicznej sprawie. Sąd Najwyższy odniósł się do tego zagadnienia w wyroku z dnia 18 września 2025 r., III PSKP 24/25, nie publ. Przesądził, że przywrócenie do służby nie działa wstecz. W rezultacie, biorąc pod uwagę funkcje stawiane skardze kasacyjnej, a przede wszystkim zdominowanie jej roli interesem publicznym, przejawiające się w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w dążeniu do wyjaśnienia nowych albo kontrowersyjnych instytucji prawnych, zrozumiałe staje się, że Sąd Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania skargi kasacyjnej poddającej pod rozwałę zagadnienie prawne, w sytuacji, gdy zostało ono w orzecznictwie wyczerpująco i jednolicie wyjaśnione. W takim przypadku zagadnienie prawne nie charakteryzuje się „istotnością”, czyli nie jest doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływa na rozwój określonych instytucji prawnych.

Kierując się wskazanymi racjami Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. i art. 99 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[A.P.]

[a.ł]

